Toimintakertomus

Verksamhetsberättelse

2018

Vaasan hallinto-oikeus
Vasa förvaltningsdomstol

Toimitus:
Emma Södergård, Patrick Sahlström, Susanna Östman, Anna Viljanen,
Tiina Lahtinen ja Tarja Mustonen

Kannen kuvat:
Kirsi Österberg

Ylituomarin muotokuva:
Foto Airaksinen Oy

Muut kuvat:
Kirsti Poikonen, Peik Strömsholm, Petri Forma, Susanna Airiola, Anna Viljanen

Sisällys

Ylituomarin katsaus ... 4
Överdomarens översikt ... 6
Lainkäyttötoiminta ... 8
Tuomiopiiri ja tehtävät ... 8
Hallinto-oikeusprosessi ... 8
Monipuoliset ratkaisukokoonpanot ... 8
Asiamäärien kehitys ... 9
Käsittelyaika ... 12
Päätösten lopputulos ... 12
Päätösten pysyvyys ... 13
Suulliset käsittelyt, katselmukset ja tarkastukset ... 13
Lainkäyttöratkaisuja ... 14
Organisaatio ja henkilöstö ... 17
Organisaatio ... 17
Hallinto-oikeuden henkilökunta ... 18
Nimitykset ... 19
Valtioneuvoston määräämät sivutoimiset asiantuntijajäsenet toimikaudella ... 20
1.11.2017-31.10.2022 ... 20
Henkilöstön työhyvinvointi ... 21
Koulutus ... 22
Työryhmät, lausunnot ja vierailut ... 24
Nordiskt domarutbyte 12−14.9.2018 ... 25
100-tunnin harjoittelu Vaasan hallinto-oikeudessa ... 26
Talous, tavoitteet ja tulokset ... 27
Vuodelle 2018 asetetut tulostavoitteet ja tulokset ... 27
Vuoden 2018 työtilanne ... 27
Päätösten lopputulos pääasiaryhmittäin ... 27
Vireillä olevat asiat pääryhmittäin, vireilläoloaika 31.12.2018 ... 28
Sammandrag ... 29
Mångsidiga sammansättningar ... 29
Lagskipningsverksamheten 2018 ... 29
Vaasa Administrative Court ... 30

Ylituomarin katsaus

Ylituomari Jaakko Kellosalo

Kun vuonna 2017 juhlimme Suomen 100-vuotista itsenäisyyttä, niin vuonna 2018 juhlittiin korkeimpien oikeusasteiden sekä vakuutusoikeuden 100 vuoden merkkipäiviä. Korkeimman hallinto-oikeuden 100-vuotisjuhlaseminaari Finlandia-talolla 31.8.2018 oli mieleenpainuva tilaisuus, johon myös meidän hallinto-oikeudestamme osallistuttiin joukolla. Juhlapäivän merkittävyyttä lisäsi se, että KHO:n presidentti Pekka Vihervuori oli viimeistä päivää virassa, ja uusi presidentti Kari Kuusiniemi aloitti virassaan seuraavana päivänä. Presidenttejä ei puuttunut, koska tasavallan presidentti kunnioitti tilaisuutta läsnäolollaan ja esitti tervehdyksensä. Oman leimansa tilaisuudelle antoi vahva kansainvälisyys, ja juhlavuoden kunniaksi julkaistiin Oikeusvaltion rakentaja -teos, joka valottaa ansiokkaasti KHO:n historiaa ja nykyistä roolia. Professori Jukka Kekkonen kuvaa teoksessa KHO:n roolia sotien välisenä aikana otsikkotekstillä oikeusvaltion hiljainen tukipilari. Tämä kuvastaa laajemminkin tuomioistuimen roolia suomalaisessa yhteiskunnassa aina nykypäiviin saakka.

Tuomioistuimen roolia on syytä pohtia myös uudesta näkökulmasta. Markkinatalous toimii tehokkaimmin siellä missä kukin voi olla varma siitä, että tehdyt sopimukset pitävät ja että opiskelun ja työnteon kautta voi edetä parempaan asemaan. Tähän liittyy yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus, korruption kitkeminen, tehokas koulutus- ja sosiaalipolitiikka, ympäristönsuojelu sekä elinkeinotoiminnan ohjaaminen lupamenettelyllä, jonka tulee olla paitsi asiantunteva ja vuorovaikutteinen, myös mahdollista valitusvaihetta myöden joutuisa. Eräs hallinto-oikeuteen yhteyttä ottanut yrittäjä osui naulan kantaan arvioidessaan, että kun annetaan oikeus valittaa ympäristöluvasta, tuomioistuimelle täytyy vastaavasti antaa riittävät resurssit, jotta se suoriutuu valituksen käsittelystä kohtuullisessa ajassa. Mikäli näin tehtäisiin, voitaisiin työpaikkoja luoda nopeammin. Esimerkkinä tästä voi esittää toisen yrittäjän arvion siitä, että heti kun hän saa ympäristölupansa lainvoimaiseksi, hän voi palkata uutta henkilökuntaa ja aloittaa rakennuskiven viennin Kiinaan. Ei siis kannata pelätä Kiina-ilmiötä eikä tarvitse ajatella, että kaikki tuotettaisiin siellä edullisemmin. Kun elintaso nousee, myös kiinalaiset kuluttajat tulevat laatutietoisiksi ja haluavat mielellään sellaisia tuotteita, joita ei vilku jokaisessa kadunkulmassa. Lyhyemmät käsittelyajat koituvat myös haitankärsijöiden eduksi, koska heidän ei tarvitse elää pitkään epävarmuudessa ja koska hankkeet saadaan asettumaan niille sopiville alueille riittävin lupaehdoin.

Vaikka Vaasan hallinto-oikeudella on viime aikoina ollut niukkojen resurssien ja suuren eläköitymisen oloissa suuria haasteita käsittelyaikojen pituuden suhteen, on yhteiskunnallisesti merkittävien kärkihankkeiden käsittelyajat kuitenkin pidetty kohtuullisina. Tämä on tietysti edellyttänyt resurssien kohdentamista ja ollut jostakin pois, mutta maamme kilpailukyvyn ja työllisyyden edistämiseksi lupaprosessien vieminen joutuisasti loppuun saakka on keskeinen asia.

Hallinto-oikeuden henkilökuntamäärä on ollut hienoisessa nousussa, ja tähän on ollut vaikuttamassa asessorin koulutusvirkojen perustaminen. Näitä 3-vuotisia tuomarinvirkoja tulee meillä olemaan kolme, ja ensimmäiset aloitusvuodet olivat 2017 ja 2018. Myös auskultointi on vakiintunut siten, että normaalisti auskultantti toimii käräjänotaarina 6 kuukautta Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeudessa Seinäjoella ja toiset 6 kuukautta meidän hallinto-oikeudessamme. Näin tapahtui myös vuonna 2018, ja hyvän yhteistyön merkeissä jatkoa on luvassa. Oikeustieteen opiskelijoiden 100 tunnin harjoittelujaksot toteutuivat sekä keväällä että syksyllä, samoin oikeustradenomiopiskelijoiden harjoittelu ja hallintotieteen opiskelijan kirjaamoharjoittelu saivat jatkoa. Moni harjoittelijana toiminut työskentelee nyt hallinto-oikeuden vakinaisessa tai määräaikaisessa virkasuhteessa, joten harjoittelu on useassa tapauksessa ollut tärkeä tutustumisjakso puolin ja toisin.

Vuoden 2018 toimintaa koskevat tilastotiedot löytyvät tästä toimintakertomuksesta toisaalta. Suuren vaihtuvuuden oloissa saimme päätökseen suunnilleen yhtä paljon asioita kuin mitä tuli vireille. Erilaisia tietopyyntöjä, päätösten lainvoimaisuutta koskevia tiedusteluja ja monenlaisia kyselyitä tuli aiempaa enemmän, ja tämän vuoksi kirjaamon henkilöresurssia täytyi vahvistaa. Nämä paljon työtä aiheuttavat tehtävät eivät näy työtilastoissa, joka koskee ainoastaan lainkäyttöä. Kokonaisuutena arvioin saavutustamme hyväksi, ja tähän vaikutti suuresti syksyn erinomainen tulos: samaan aikaan kun uutta henkilökuntaa opastettiin tehtäviinsä, saatiin ratkaistua kaikkina kuukausina selvästi enemmän juttuja kuin mitä tuli vireille. Tämä antaa luottamusta siihen, että henkilökunnan edelleen vaihtuessa eläköitymisen johdosta kyetään ratkaisutehoa pitämään yllä ja voidaan lyhentää käsittelyaikoja etenkin yli vuoden vireillä olleiden asioiden osalta.

Vuosi 2018 jää mieleemme oikeuslaitoksen juhlavuotena, ja monen osalta se merkitsi harjoittelun tai oman virkauran aloittamista tuomioistuimen palveluksessa. Kaikille vuosi oli työntäyteinen mutta samalla virikkeitä antava erilaisten tilaisuuksien ja vierailujen myötä. Kun tuomioistuin oli aiemmin oikeusvaltion hiljainen tukipilari, niin nykyisin ei hiljaisuus ei ole enää vallitseva ominaisuus jo siitä syystä, että median merkitys on kasvanut.

Työssä viihtymistä voi mitata yksinkertaisesti miettimällä miltä tuntuu aamulla tulla töihin. Tässä suhteessa tilanne näyttää hyvältä, koska käytävillä kaikuu iloisia tervehdyksiä. Tämä tunne kertoo työssä menestymisestä ja työyhteisön tuesta sekä vuorovaikutuksesta. Jokaisella on oma roolinsa hyvän työilmapiirin luomisessa sekä tulostavoitteiden saavuttamisessa. Kiitän koko henkilökuntaa hyvästä otteesta ja työpanoksesta ja samoin kaikkia yhteistyökumppaneitamme työstä oikeusturvan hyväksi! Siirrymme uuteen vuoteen, jonka lopulla eli tarkemmin sanoen 1. marraskuuta 2019 hallinto-oikeutemme täyttää 20 vuotta.

Jaakko Kellosalo

Överdomarens översikt

Överdomare Jaakko Kellosalo

Om 2017 var 100-årsjubileet för Finlands självständighet, så var 2018 året för högsta förvaltningsdomstolens och försäkringsdomstolens bemärkelsedagar. Högsta förvaltningsdomstolens hundraårsseminarium var en oförglömlig tillställning och uppslutningen var stor även för vår del. Festdagens betydelse var ännu större, eftersom det var sista dagen i ämbetet för HFD:s president Pekka Vihervuori och den nya presidenten, Kari Kuusisto, började nästa dag. Det var ingen brist på presidenter då republikens president hedrade tillställningen med sin närvaro och framförde sin hälsning. Tillställningen präglades av en stark internationalism och jubileumsåret till ära utgavs verket ”Oikeusvaltion rakentaja”, som belyser HFD:s historia och nutida roll på ett förtjänstfullt sätt. I verket beskriver professor Juha Kekkonen HFD:s mellankrigstida roll med rubriken rättsstatens tysta stöttepelare. Detta speglar också domstolens roll i det finländska samhället fram till dessa dagar i ett vidare perspektiv.

Det finns även skäl att begrunda domstolens roll ur en ny synvinkel. Marknadsekonomin fungerar effektivast där var och en kan vara säker på att avtal håller och att arbete leder till en bättre position. Till detta hör samhällelig rättvisa, utrensning av korruption, en effektiv utbildnings- och socialpolitik, miljöskydd och att näringsverksamheten styrs med ett tillståndsförfarande, som bör vara sakkunnigt och interaktivt samt även smidigt – detta gäller också eventuellt sökande av ändring. En företagare som tog kontakt med förvaltningsdomstolen slog huvudet på spiken med att konstatera att om man ger rätt att besvära sig över miljötillstånd, måste man också ge domstolen sådana resurser att besvären kan avgöras inom skälig tid. Då kan arbetsplatser också skapas snabbare. Som exempel kan nämnas en annan företagares uttalande om att så fort miljötillståndet får laga kraft, kan företaget anställa ny personal och inleda export av byggnadssten till Kina. Det är alltså inte lönt att vara rädd för Kinasyndromet och tänka att allt produceras billigare där. Med stigande levnadsstandard blir även kinesiska konsumenter mer kvalitetsmedvetna och vill gärna ha produkter, som inte står att finna i varje gathörn. Kortare handläggningstider är också till nytta för dem som orsakas olägenhet, då de inte behöver leva i osäkerhet under en längre tid och projekt placeras på lämpliga områden med tillräckliga tillståndsvillkor.

På grund av njugga resurser och stor pensionsavgång har Vasa förvaltningsdomstol under senare tid stått inför stora utmaningar vad handläggningstiderna beträffar. Trots detta har handläggningstiderna för samhälleligt betydelsefulla spjutspetsprojekt hållits skäliga. Detta har naturligtvis förutsatt resursallokering, men för främjande av vårt lands konkurrenskraft och sysselsättning är det av största vikt att tillståndsprocesserna slutförs skyndsamt.

Förvaltningsdomstolens personalstyrka har ökat en aning, delvis på grund av inrättandet att assessorstjänsterna. Vi kommer att ha tre av dessa treåriga domarutbildningstjänster, och de första började år 2017 och 2018. Auskulteringen har stabiliserat sig så att auskultanten normalt tjänstgör sex månader som tingsnotarie vid Södra Österbottens tingsrätt i Seinäjoki och sex månader vid vår förvaltningsdomstol. Detta skedde även år 2018, och fortsättning torde följa i det goda samarbetets tecken. Juridikstuderandenas 100-timmars praktikantperioder genomfördes såväl på våren som på hösten, likaså fick rättstradenomstuderandenas praktik och administrationsvetenskapsstuderandens registraturspraktik fortsätta. Mången före detta praktikant arbetar nu på förvaltningsdomstolen i fast tjänst eller på viss tid, så praktiken har in många fall visat sig vara en viktig orienteringsperiod för bägge parter.

Statistiken för år 2018 finns senare i denna verksamhetsberättelse. Trots stor personalomsättning lyckades vi avgöra ungefär lika många ärenden som blev anhängiga. Begäranden om information, förfrågningar om beslut har vunnit laga kraft och andra frågor av olika slag inkom i större utsträckning än tidigare, och därför var det nödvändigt att öka registraturens personalstyrka. Dessa arbetsdryga uppgifter syns inte i statistiken, för den gäller bara lagskipningen. Som helhet bedömer jag vårt resultat som gott, till stor del på grund av höstens utmärkta resultat; samtidigt som ny personal instruerades i sina uppgifter avgjordes varje månad betydligt fler ärenden än vad som blev anhängiga. Även om personalomsättningen fortsättningsvis kommer att vara stor på grund av fortsatta pensioneringar, kan vi därför lita på att ärenden fortsättningsvis avgörs effektivt och handläggningstiderna minskar i synnerhet vad över ett år gamla ärenden beträffar.

Vi kommer att minnas 2018 som rättsväsendets jubileumsår, och för många innebar året inledande av praktik eller karriär i domstolens tjänst. Året var arbetsdrygt för alla, men samtidigt stimulerande med olika tillställningar och besök. Om domstolen tidigare var rättsstatens tysta stöttepelare, är tystnaden inte längre en dominerande egenskap, redan av den orsaken att media har ökat i betydelse.

Trivseln i arbetet kan enkelt mätas genom att fundera på hur det känns att komma till arbetet om morgnarna. Till denna del ser situationen bra ut då glada hälsningar ekar i korridorerna. Denna känsla förmäler om att arbetet är framgångsrikt och stöd och interaktivitet inom arbetsgemenskapen. Envar har sin egen roll i skapandet av en god anda och uppnåendet av uppsatta resultatmål. Jag tackar hela personalen för gott handlag och goda arbetsinsatser och alla samarbetspartners för arbetet för rättssäkerhetens väl! Vi inleder ett nytt år, som avslutas med vår förvaltningsdomstols 20-årsjubileum den 1 november 2019.

Jaakko Kellosalo

Lainkäyttötoiminta

Tuomiopiiri ja tehtävät

Hallinto-oikeuden tehtävä on ratkaista kuntien ja valtion hallintoviranomaisten päätöksistä tehtyjä valituksia. Vaasan hallinto-oikeus on alueellinen hallintotuomioistuin Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa. Tämän lisäksi Vaasan hallinto-oikeuden tuomiopiiriin kuuluu vesi- ja ympäristöasioissa koko maa Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Hallinto-oikeus käsittelee valituksia, jotka koskevat muun muassa verotuksen oikaisulautakunnan päätöksiä verotuksesta, kunnallisten viranomaisten päätöksiä virkanimityksistä, toimeentulotuesta, vammaispalveluista, lastensuojelusta ja muista sosiaalipalveluista, lääkärin päätöksiä mielenterveyspotilaan pakkohoidosta ja kunnallisen viranomaisen päätöksiä tartuntatautien leviämisen estämiseksi, maahanmuuttoviraston päätöksiä ulkomaalaisten oleskeluluvista ynnä muusta, viranomaisten päätöksiä asiakirjojen julkisuudesta ja erilaisista maksuista, esimerkiksi pysäköintivirhemaksuista, kunnan viranomaisten päätöksiä rakennus- ja maankäyttöasioissa sekä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten ja aluehallintovirastojen päätöksiä ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisissa asioissa.

Hallinto-oikeusprosessi

Hallinto-oikeudessa haetaan muutosta hallintoviranomaisen tekemään päätökseen. Asiat käsitellään kirjallisesti. Valituksessa esitetään vaatimukset ja niiden perustelut. Hallinto-oikeus ei yleensä tutki asiaa laajemmin. Ennen asian ratkaisua asianosaisille ja päätöksen tehneelle viranomaiselle varataan mahdollisuus vastata valitukseen ja muihinkin kirjelmiin. Tarvittaessa voidaan asiaa selvittää paikan päällä tarkastuksessa tai katselmuksessa. Hallinto-oikeus voi myös pitää suullisen käsittelyn, jossa asianosaiset voivat esittää todistelua sekä kuulla todistajia ja asiantuntijoita.

Monipuoliset ratkaisukokoonpanot

Hallinto-oikeuslaki antaa mahdollisuuden ratkaista asiat erilaisissa kokoonpanoissa. Pääsääntö on kolmen tuomarin ja ympäristöasioissa neljän tuomarin kokoonpano. Asian laadun mukaan asiat voidaan kuitenkin ratkaista joko tätä pienemmässä tai laajemmassa kokoonpanossa. Työmääriä on tasattu jakamalla asiaryhmiä joustavasti eri osastojen käsiteltäväksi. Vesi- ja ympäristöasioissa on kokoonpanoon valittu asiakohtaisesti yksi tai kaksi asiantuntijaa, jotka edustavat asian vaatimaa osaamisaluetta. Kaikki luonnontieteiden ja tekniikan alan tuomarit työskentelevät kaikilla osastoilla.

Lastensuojelulaissa, kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa, adoptiolaissa, päihdehuoltolaissa, mielenterveyslaissa ja tartuntatautilaissa säädetyissä asioissa käsittelyyn osallistuu vähintään kahden lainoppineen jäsenen lisäksi valtioneuvoston määräämä asiantuntijajäsen.

Periaatteellisesti tärkeä asia voidaan siirtää ratkaistavaksi osaston vahvennetussa istunnossa tai hallinto-oikeuden täysistunnossa.

Asioista enemmistö, 750, asiaa ratkaistiin kolmen tuomarin kokoonpanossa, 517 asiaa kahden tuomarin kokoonpanossa ja 123 asiaa yhden tuomarin päätöksellä. Kolmen tuomarin kokoonpano on ympäristöasioissa kevennetty kokoonpano. Kevennetyssä kokoonpanossa käsiteltiin suurin osa asioista. Neljän tuomarin kokoonpanossa ratkaistiin 169 asiaa ja vahvennetussa kokoonpanossa 2 asiaa. Kokoonpanoista 442 asiassa oli jäsenesittelijä. Luvut ilmaisevat diaarinumeroiden eli valitusten lukumäärän. Samasta hallintopäätöksestä tehdyt valitukset ratkaistaan yleensä yhdellä päätöksellä, joten päätösten lukumäärä on pienempi.

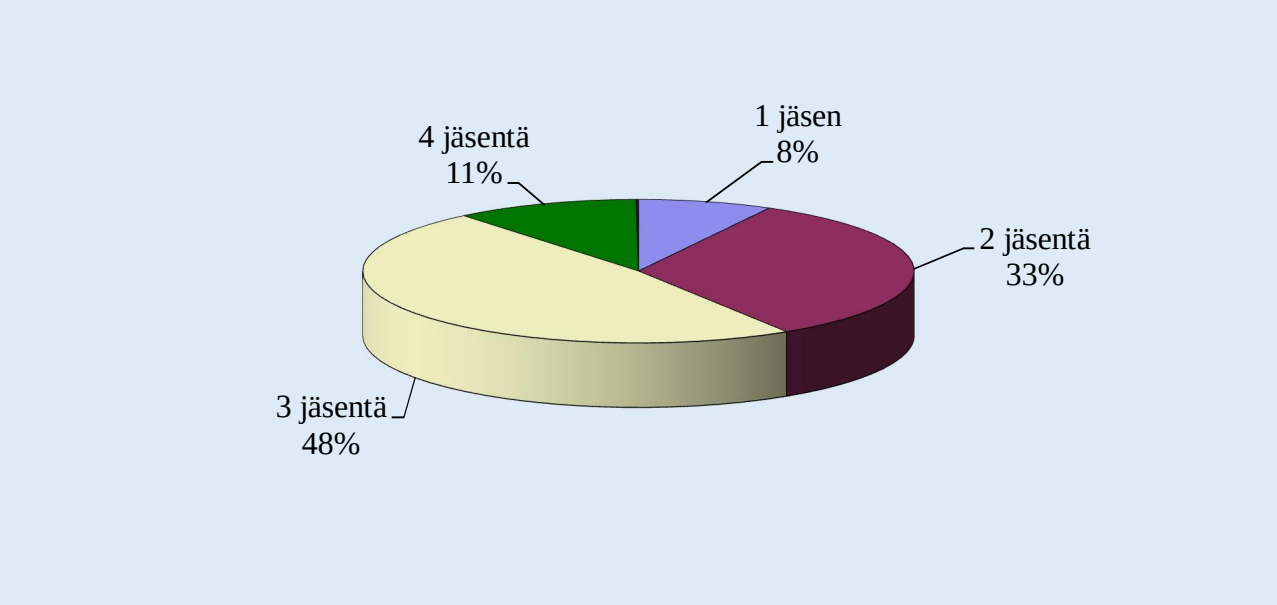

Kuvio 1. Ratkaisukokoonpanot 2018

Asiamäärien kehitys

Kertomusvuonna tuli vireille 1625 asiaa. Määrä oli 4,5 % pienempi kuin vuotta aiemmin.

Vuoden lopussa asioita oli vireillä 1613. Määrä oli 2 % suurempi kuin vuotta aiemmin. Ympäristöasioiden määrä oli 4,3 % pienempi. Suurin asiaryhmä oli ympäristöasiat, 47 % vuoden lopussa vireillä olleiden asioiden määrästä.

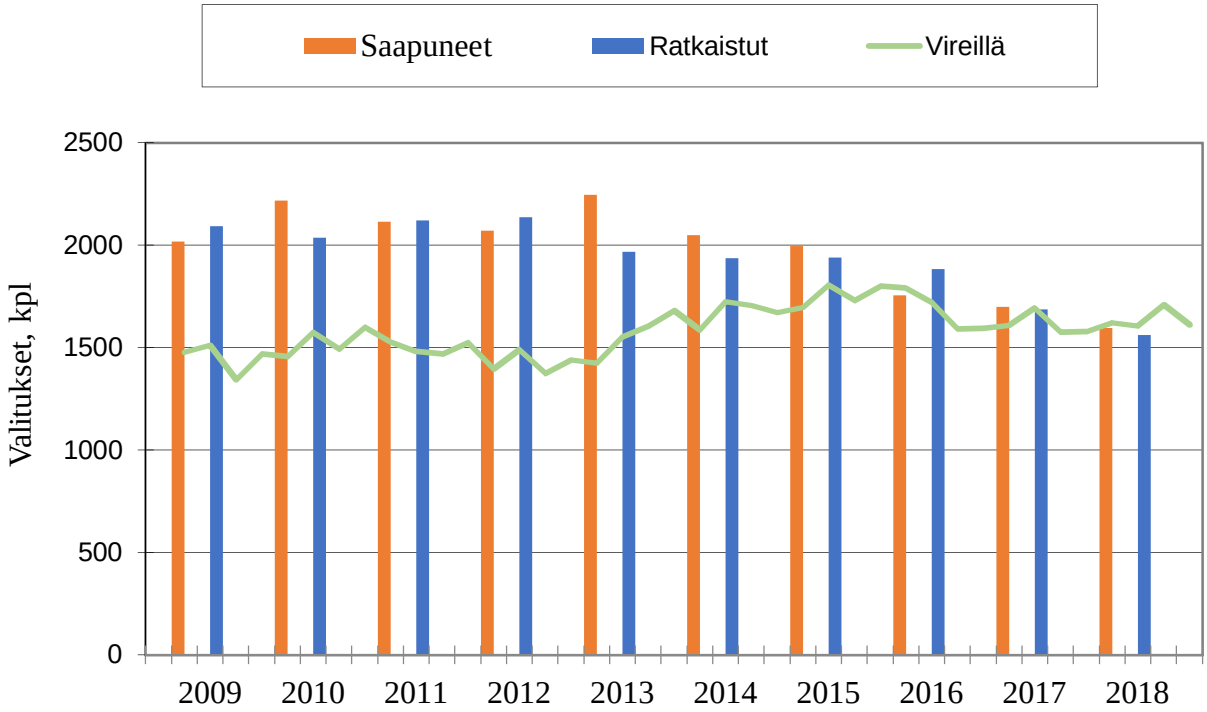

Kuvio 2. Saapuneet, ratkaistut ja vireillä olevat asiat 2009-2018

Hallinto-oikeus ratkaisi vuoden aikana 1562 asiaa eli 123 vähemmän kuin vuonna 2017. Täytäntöönpanon kieltoja annettiin vuoden aikana 50 ja muita väliaikaismääräyksiä kolmessa asiassa. Lisäksi vuoden aikana poistettiin 30 asiaa. Ratkaistujen asioiden määrä kertomusvuonna oli 3,9 prosenttia pienempi kuin saapuneiden asioiden määrä. Ratkaistuista asioista oli ruotsinkielisiä noin 10 %.

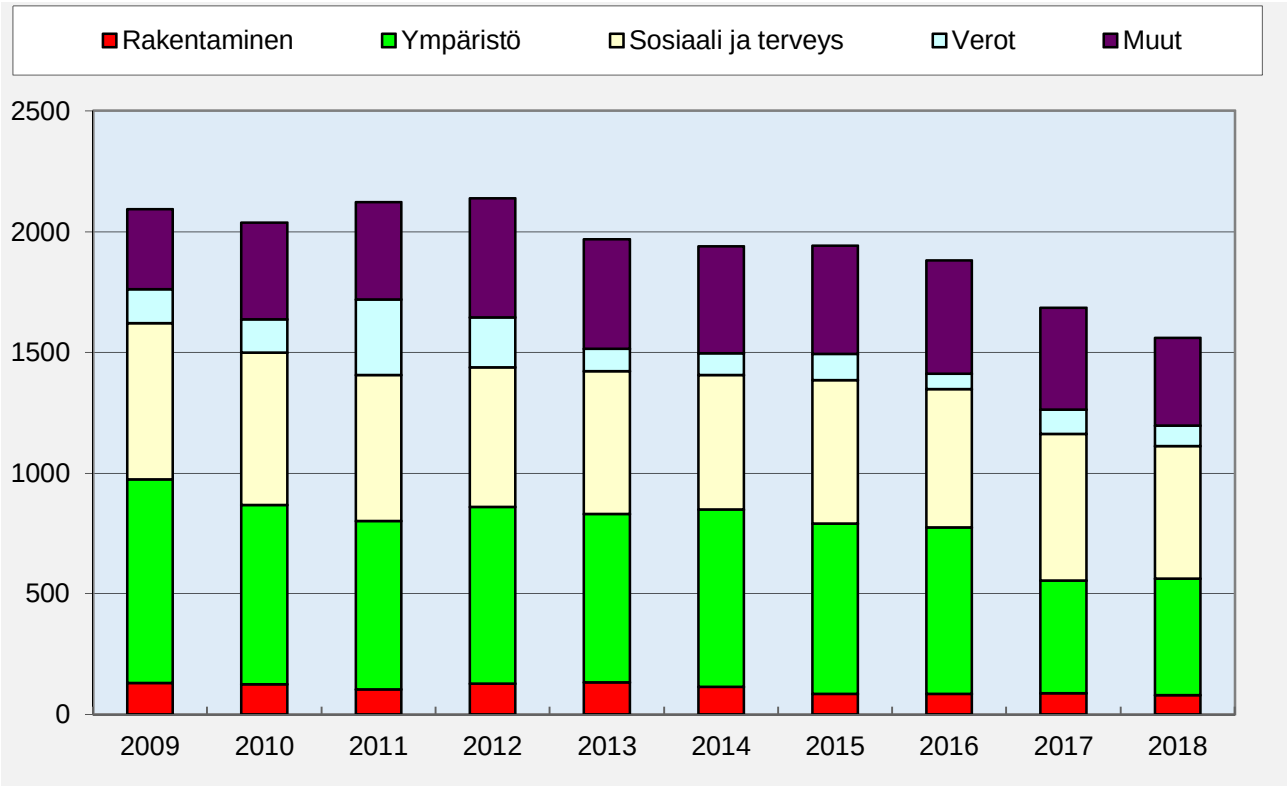

Kuvio 3. Ratkaistut asiat 2009-2018

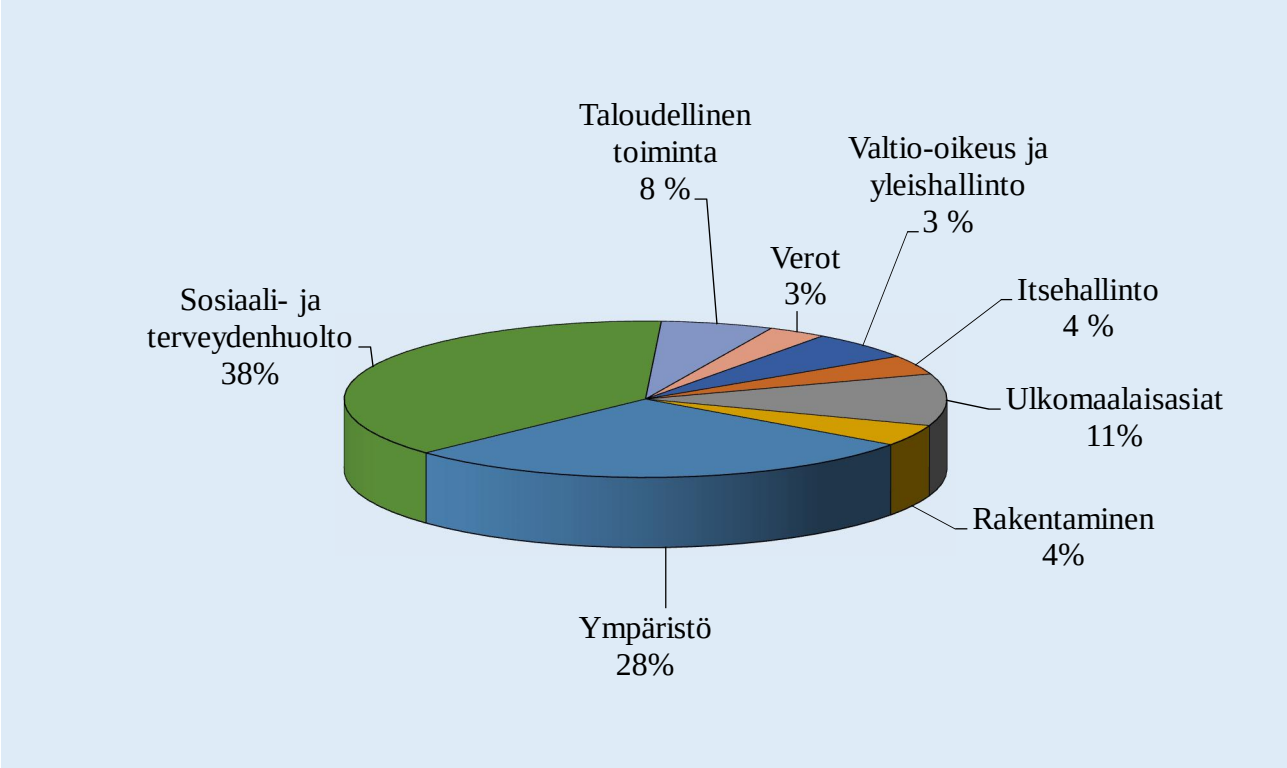

Kuvio 4. Vuonna 2018 saapuneiden 1625 asian jakautuminen asiaryhmittäin

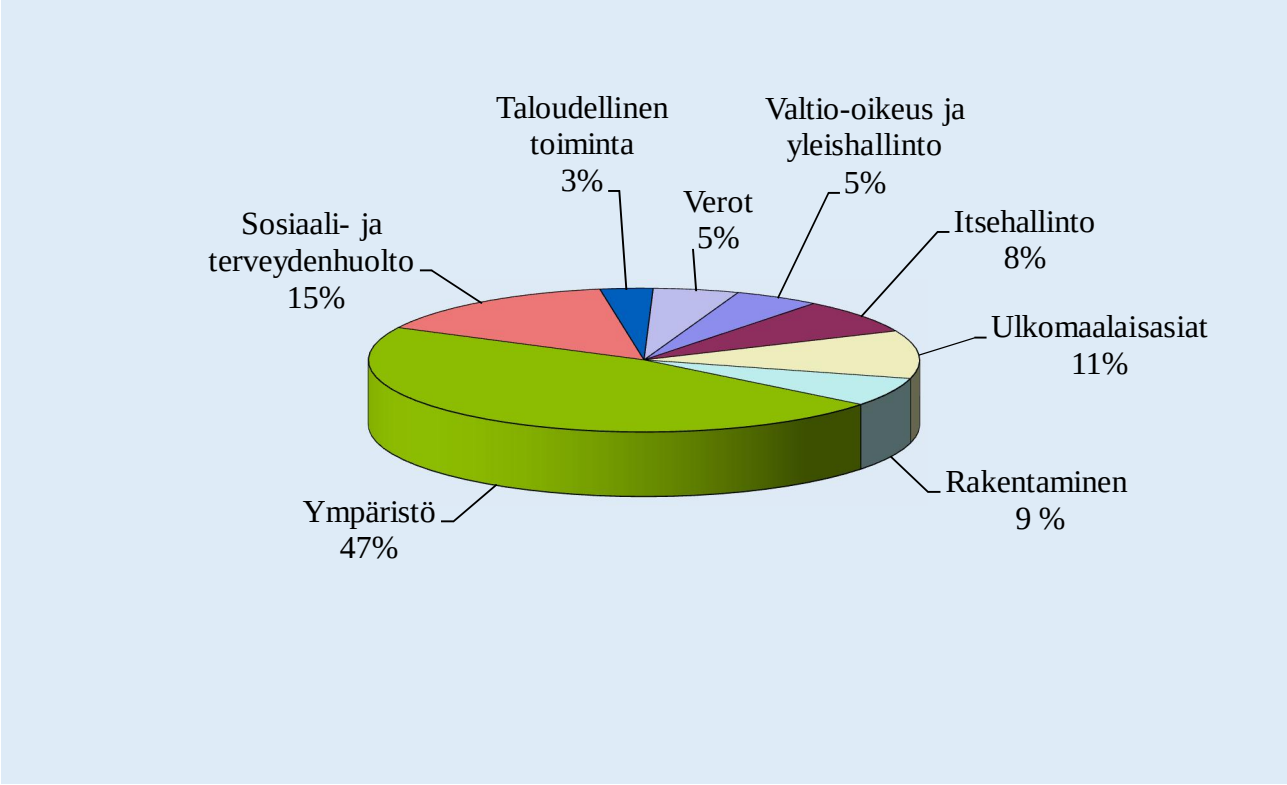

Kuvio 5. Vuoden lopussa vireillä olevien asioiden jakaantuminen pääasiaryhmiin.

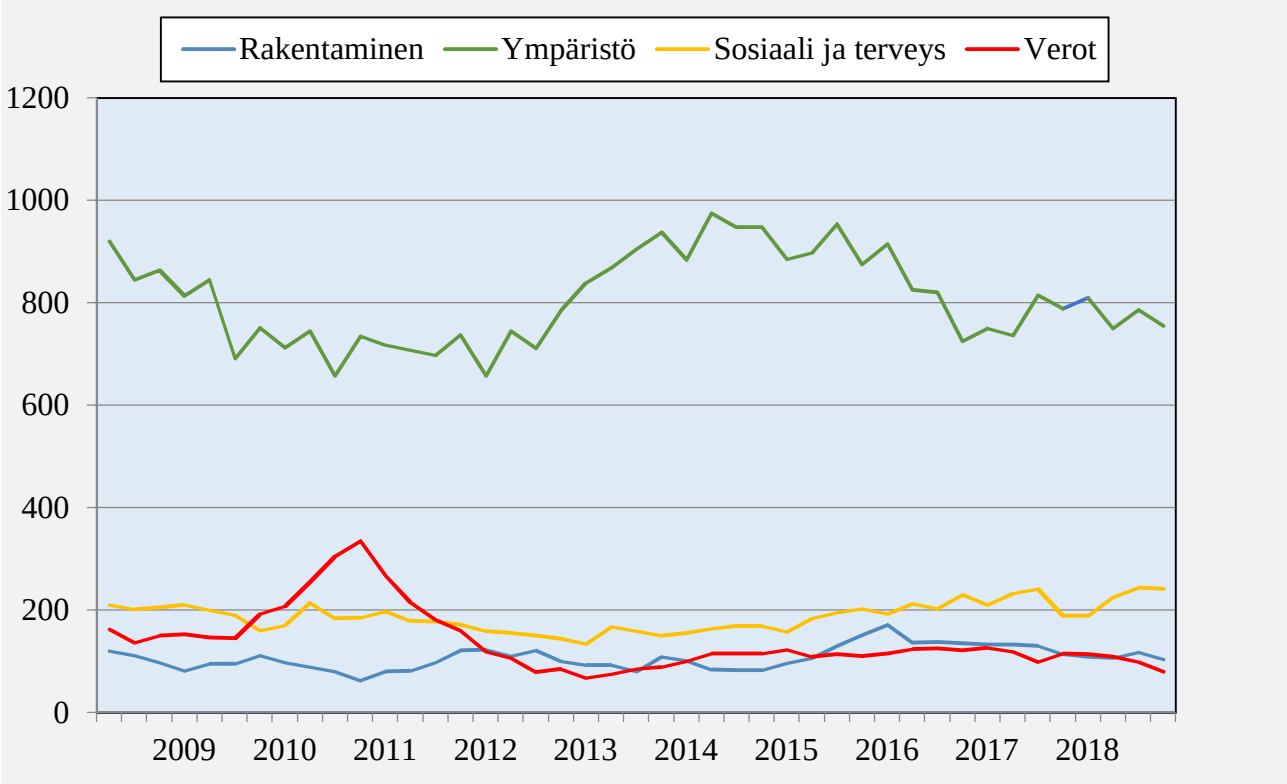

Kuvio 6. Vireillä olevien asioiden määrän kehittyminen 2009-2018

Käsittelyaika

Asioiden keskimääräinen käsittelyaika vuonna 2018 oli 12,2 kuukautta.

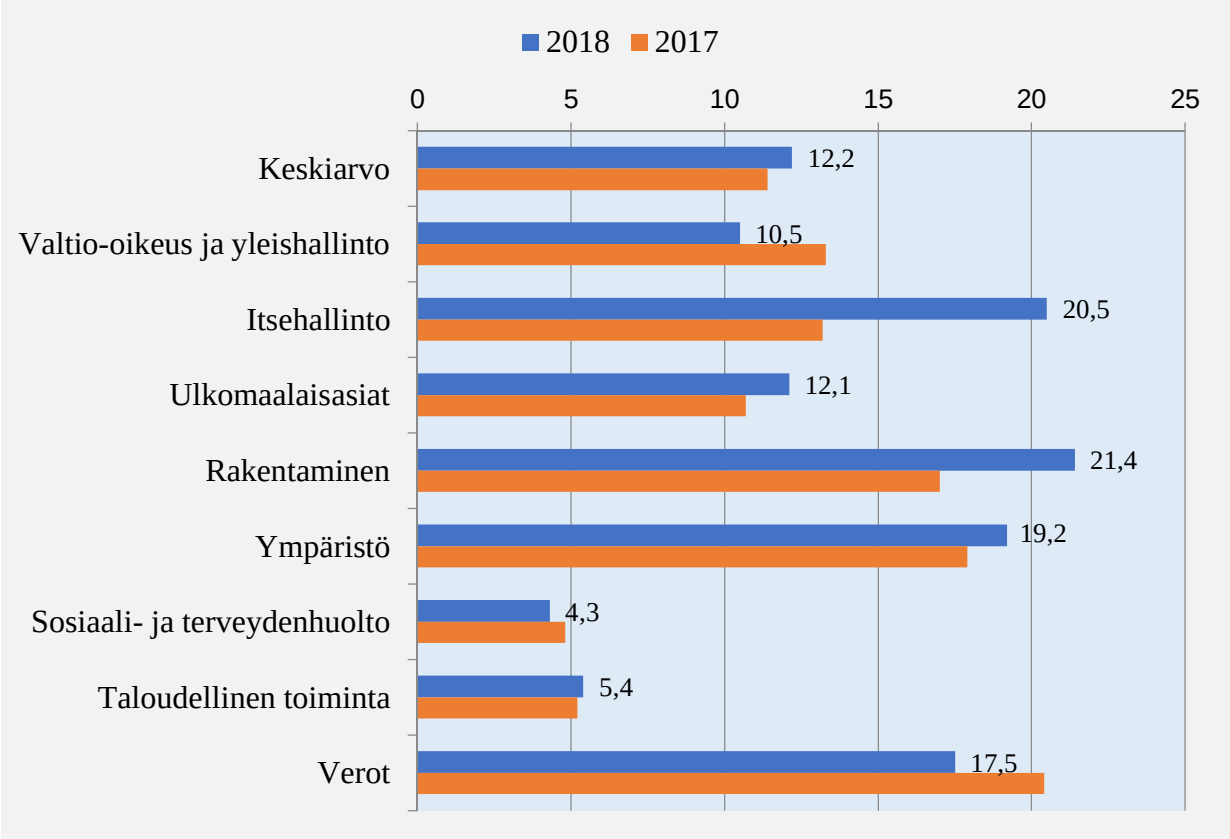

Kuvio 7. Keskimääräinen käsittelyaika pääasiaryhmittäin

Päätösten lopputulos

Noin 21 % hallinto-oikeuden ratkaisuista johti muutoksenhaun kohteena olevan päätöksen muuttamiseen, kumoamiseen tai palauttamiseen uudelleen käsiteltäväksi. Ratkaisuista 25 % johti hakemuksen hyväksymiseen lähinnä sosiaali- ja terveydenhuollon asioissa. Tutkimatta jätettiin noin 14 % valituksista lähinnä puuttuvan asianosaisuuden tai myöhässä tulleen valituksen takia.

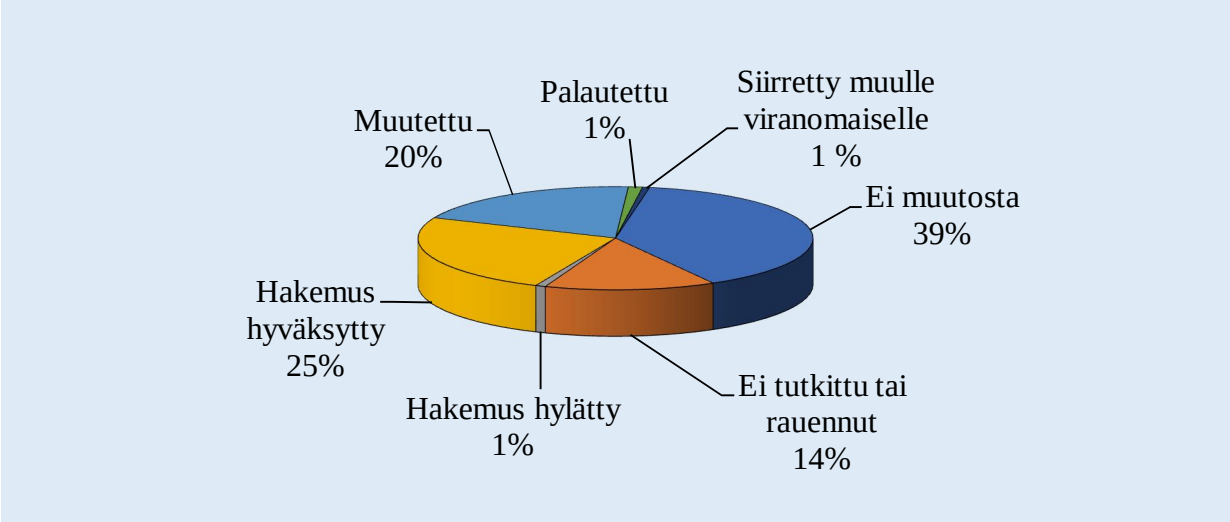

Kuvio 8. Hallinto-oikeuden ratkaisut lopputulosten mukaan

Päätösten pysyvyys

Korkein hallinto-oikeus ratkaisi vuoden 2018 aikana 379 Vaasan hallinto-oikeuden päätöksistä tehtyä valitusta. Korkein hallinto-oikeus muutti tai palautti hallinto-oikeuden päätöksen 49 asiassa.

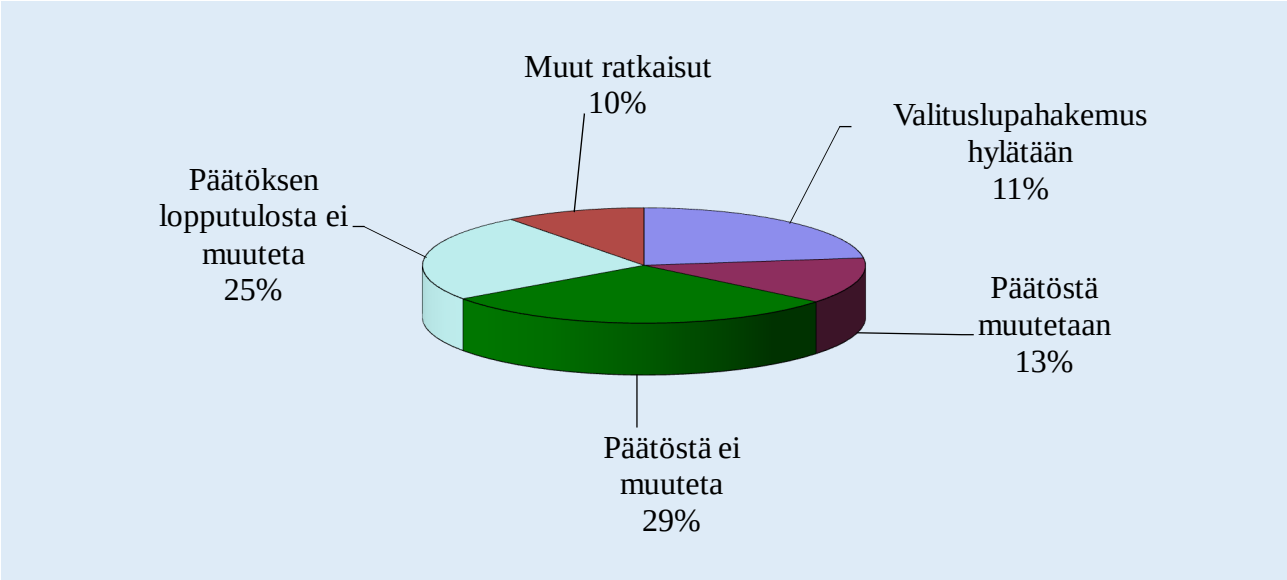

Kuvio 9. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisut lopputuloksen mukaan

Suulliset käsittelyt, katselmukset ja tarkastukset

Vuonna 2018 hallinto-oikeus järjesti tilaisuuksittain 5 valmistelevaa suullista käsittelyä, 20 suullista käsittelyä ja toimitti 2 katselmusta. Osassa tilaisuuksista käsiteltiin useita asioita. Tarkastuksia ei ollut.

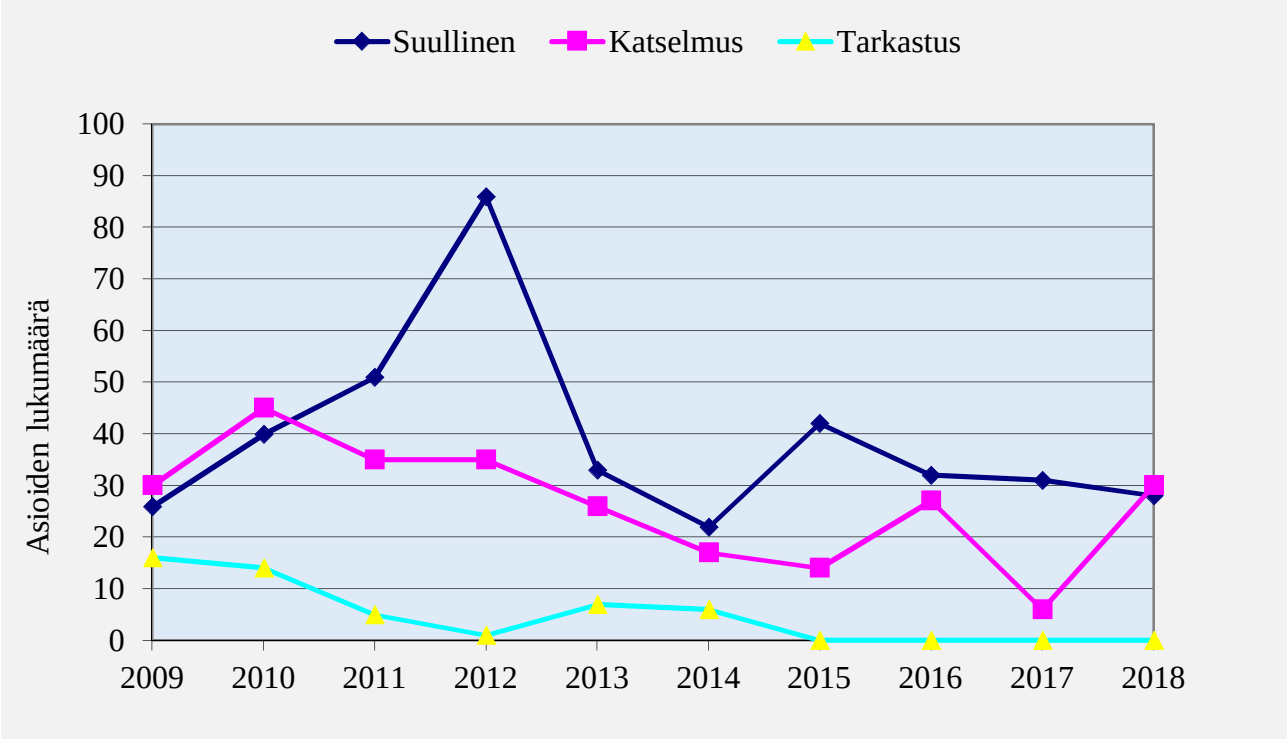

Kuvio 10. Suulliset käsittelyt, katselmukset ja tarkastukset diaareittain vuosina 2009-2018

Lainkäyttöratkaisuja

Valtakunnalliseen oikeustapausrekisteri Finlexiin on vuoden aikana tallennettu 9 Vaasan hallinto-oikeuden päätöstä. Ratkaisuselosteet koskivat muun muassa ympäristönsuojelua (2 päätöstä), verotusta (1 päätös) sekä ympäristölupaa (2 päätöstä). Lisäksi Vaasan hallinto-oikeuden internet-sivuilla on vuoden 2018 aikana julkaistu 36 ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaista asiaa.

Tiedotusvälineille on lähetetty viikoittain hallinto-oikeuden lähinnä edellisellä viikolla antamia kunnallisasioiden sekä rakennus-, vesi- ja ympäristöasioiden päätöksiä sähköpostitse. Lähetettävien päätösten valinnan suorittaa kirjaamo. Kaikki ympäristö- ja vesiasioiden päätökset lähetetään sähköisesti aluehallintovirastojen ympäristövastuualueille ja Suomen ympäristökeskukselle.

Hallinto-oikeus lähettää lisäksi tiedotusvälineille erillisiä lehdistötiedotteita ratkaisuista, jotka arvioidaan yhteiskunnallisesti merkittäviksi tai kiinnostaviksi tai, jotka koskevat suurta ihmisjoukkoa.

Merkittävinä vuoden 2018 ratkaisuina voidaan mainita muun muassa seuraavat:

Lempäälän kunnan ympäristöosasto oli myöntänyt A:lle louhintaa ja murskausta koskevan ympäristöluvan. Lähietäisyydellä ei ollut asuinkiinteistöjä, mutta asiassa oli erityisesti kysymys kiviaineskuljetusten aiheuttamasta rasituksesta. Hallinto-oikeudelle toimitettiin 25 valitusta. Suuri osa valittajista asui Kylmäkorventiellä. Merkittävä osa kuljetuksista kulkisi Kylmäkorventien kautta. Hallinto-oikeus arvioi asiaa ottaen huomioon muun muassa ratkaisun KHO 2014:115. Hallinto-oikeus katsoi, että kuljetusten aiheuttama rasitus ei muodostanut estettä ympäristöluvalle. Päätös syntyi äänestyksen jälkeen (2-2, puheenjohtajan ääni ratkaisi). Vähemmistö olisi hyväksynyt osan valituksista. Yksi muutoksenhakijoista on hakenut valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Vaasan hallinto-oikeus 19.4.2018 nro 18/0143/1

Miljösektionen i Lempäälä kommun hade beviljat A miljötillstånd för stenbrytning och krossning. Det fanns inte bostadshus i närområdet utan i målet var det fråga om den olägenhet som förorsakades av transporter av stenmaterial. Det inlämnades 25 besvärsskrifter till förvaltningsdomstolen. Många av ändringssökandena bodde på vägen Kylmäkorventie. En stor del av transporterna skulle ske via denna väg. Förvaltningsdomstolen bedömde målet bland annat i ljuset av avgörandet HFD 2014:115. Förvaltningsdomstolen ansåg att olägenheterna som förorsakades av transporterna inte utgjorde ett hinder för miljötillståndet. Beslutet tillkom efter omröstning (2-2, ordförandes röst var avgörande). Minoriteten skulle ha bifallit en del av besvären. En av ändringssökandena har ansökt om besvärstillstånd hos högsta förvaltningsdomstolen. Vasa förvaltningsdomstol 19.4.2018 nr 18/0143/1

****

Vaasan hallinto-oikeus on 21.9.2018 antamallaan päätöksellä ratkaissut valitukset ympäristö- ja vesitalousluvasta koskien Finnpulp Oy:n biotuotetehtaan toimintaa Kuopion kaupungin Sorsasalossa. Itä-Suomen aluehallintoviraston 31.3.2017 antamasta lupapäätöksestä valitti 24 valittajatahoa ja -ryhmää, jotka olivat yksityisiä henkilöitä, ympäristönsuojelu-, luonnonsuojelu- ja asukasyhdistyksiä sekä osakaskuntia.

Useimmissa valituksissa vaadittiin lupapäätöksen kumoamista erityisesti biotuotetehtaan toiminnasta aiheutuvien vesistövaikutusten ja meluvaikutusten vuoksi, toissijaisesti valituksissa vaadittiin luvassa asetettujen toimintaa rajoittavien määräysten tiukentamista. Hallinto-oikeus toimitti ennen ratkaisun tekemistä suunnitellulla hankealueella ja sen ympäristön alueilla katselmuksen 29.5.2018. Hallinto-

oikeus hylkäsi päätöksestä tehdyt valitukset lähes kokonaan. Hallinto-oikeus katsoi, että hakemusasiakirjoissa esitetyt vaikutustiedot tehtaan toiminnasta johtuvien jäähdytys- ja jätevesien johtamisesta Kallaveteen olivat riittävät lupaharkintaa varten. Hallinto-oikeus katsoi, että lupapäätöksessä asetettujen lupamääräysten mukaisesti toimittaessa ei aiheudu ympäristönsuojelulain vastaisesti terveyshaittaa, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista tai merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Valitusten johdosta hallinto-oikeus kuitenkin täydensi aluehallintoviraston päätöksessä asetettuja määräyksiä toiminnasta aiheutuvien vesistöpäästöjen osalta. Hallinto-oikeus katsoi, että toimintaa koskevat lupamääräykset melupäästöistä olivat riittävät ehkäisemään kohtuutonta melua ja merkittävää ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymistä. Myös vaatimukset ilmapäästöjen ja muiden lupamääräysten muuttamisesta hylättiin. Hallinto-oikeus katsoi, että ympäristönsuojelulain mukaiset luvan myöntämisen edellytykset olivat täyttyneet ja pysytti Finnpulp Oy:n biotuotetehtaalle myönnetyn ympäristöluvan voimassa.

Hallinto-oikeus jätti valituksia osin tutkimatta valittajien puuttuvan valitusoikeuden vuoksi. Valittajista osa oli myös peruuttanut valituksensa. Vaasan hallinto-oikeus 21.9.2018 nro 18/0222/2
Hallinto-oikeus on samanaikaisesti antanut myös päätöksen valituksista koskien Mondi Powerflute Oy:n (Savon Sellu Oy) Kuopion Sorsasalossa sijaitsevan kartonkitehtaan ympäristöluvan tarkistamispäätöstä, joka oli aluehallintovirastossa ratkaistu samanaikaisesti Finnpulp Oy:n asian kanssa. Vaasan hallinto-oikeus 21.9.2018 nro 18/0219/2

Hallinto-oikeuden katselmus biotuotetehtaan hankealueella 29.5.2018

****

Vaasan hallinto-oikeus antoi 1.10.2018 päätöksen oleskelulupaa ja karkottamista koskevassa valitusasiassa. Maahanmuuttovirasto oli hylännyt A:n jatko-oleskelulupahakemuksen ja karkottanut hänet kotimaahansa Nigeriaan. Maahanmuuttovirasto oli katsonut, etteivät edellisen, yksilöllisen inhimillisen syyn perusteella myönnetyn oleskeluluvan edellytykset olleet enää olemassa todeten, että A voitiin karkottaa Nigeriaan ilman, että hän voi joutua siellä ihmisoikeussopimuksen 3 artiklassa tarkoitetun epäinhimillisen kohtelun tai ulkomaalaislain 147 §:ssä tarkoitetun kohtelun kohteeksi.

A oli jatko-oleskelulupahakemuksessaan ilmoittanut Suomessa oleskelunsa perusteeksi muun perusteen. Tiedusteltaessa A:lta hakemuksen tarkempia perusteita A oli ilmoittanut, ettei hän tiedä oleskeluluvan perustetta ja että tuomioistuin on antanut hänelle oleskeluluvan. Lisäksi muutoksenhakija oli kertonut muun muassa, että hän ei voi hyvin, että hänellä ei ole sukulaisia Nigeriassa ja että hänellä on lapsi, joka asuu suomalaisessa perheessä ja jota hän tapaa kerran kuukaudessa. Maahanmuuttovirasto oli ennen valituksenalaisen päätöksen tekemistä pyytänyt muun muassa X:n kaupungin perhepalvelujen johtajalta tietoja A:n ja tämän lapsen välisestä suhteesta.

A:lle oli asian hallinto-oikeudessa vireillä ollessa syntynyt kaksi lasta. Hallinto-oikeus totesi päätöksessään, että kun A on hakemuksensa perusteita häneltä tiedusteltaessa viitannut hallinto-oikeuden aiemman päätöksen perusteella hänelle myönnettyyn oleskelulupaan, Maahanmuuttoviraston olisi tullut asiaa käsitellessään ottaa huomioon oleskeluluvan myöntämiseen johtaneet syyt, joita olivat muun muassa ihmiskaupalle uhriutumisen vaara, ja pyrkiä selvittämään A:lta ja muilla käytettävissään olevin keinoin, onko A mainittujen syiden johdosta edelleen yksilöllisen inhimillisen syyn perusteella myönnettävän oleskeluluvan tarpeessa. Hallinto-oikeus totesi asiassa varteen otettavia seikkoja voivan olla muun muassa se, onko A vaarassa joutua uudelleen ihmiskaupan uhriksi häntä Nigeriaan palautettaessa, muut A:n asemaan vaikuttavat olosuhteet Nigeriassa, onko A edelleen ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän asiakas, A:n terveydentila, A:n lasten tilanne Suomessa ja A:n suhde heihin. Mainittuja seikkoja ei ollut asiakirjoista saatavan selvityksen mukaan selvitetty Maahanmuuttovirastossa eivätkä ne myöskään käyneet riittävästi ilmi hallinto-oikeuden käytettävissä olleista asiakirjoista. Tämän johdosta hallinto-oikeus kumosi Maahanmuuttoviraston päätöksen ja palautti asian Maahanmuuttovirastolle uudelleen käsiteltäväksi. Lisäksi hallinto-oikeus velvoitti Maahanmuuttoviraston asiaa uudelleen käsitellessään selvittämään ainakin mainitut seikat ja varaamaan muun muassa lasten huoltajille tilaisuuden tulla asiassa kuulluiksi siltä osin kuin asia koskee lasten etua. Vaasan hallinto-oikeus 1.10.2018 nro 18/0437/3

Organisaatio ja henkilöstö

Organisaatio

Hallinto-oikeuden toimintaa johtaa ylituomari. Ylituomarin apuna hallinto-oikeuden toiminnan johtamisessa ja kehittämisessä toimii johtoryhmä.

Tulosneuvotteluissa hallinto-oikeuden henkilötyövuosien kokonaismääräksi oli sovittu 75,3, joista 72,3 kohdistui vakinaisiin virkoihin ja 3 määräaikaisiin virkasuhteisiin. Hallinto-oikeustuomareita oli yhteensä 33,3, joista neljä oli tekniikan alan hallinto-oikeustuomaria ja kuusi luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomaria. Hallinto-oikeuden esittelijän virkoja oli 16.

Lainkäyttöasiat ratkaistiin kertomusvuonna kolmella osastolla. Kaikilla osastoilla on johtajan lisäksi hallinto-oikeustuomareita, hallinto-oikeuden esittelijöitä, notaareita ja lainkäyttösihteereitä. Tekniikan ja luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomarit toimivat jokaisella osastolla asiantuntemuksensa mukaan.

Hallintopalvelut tuottaa kanslia, jota johtaa hallintopäällikkö. Kansliahenkilökunnan henkilötyövuosien määrä oli yhteensä 26.

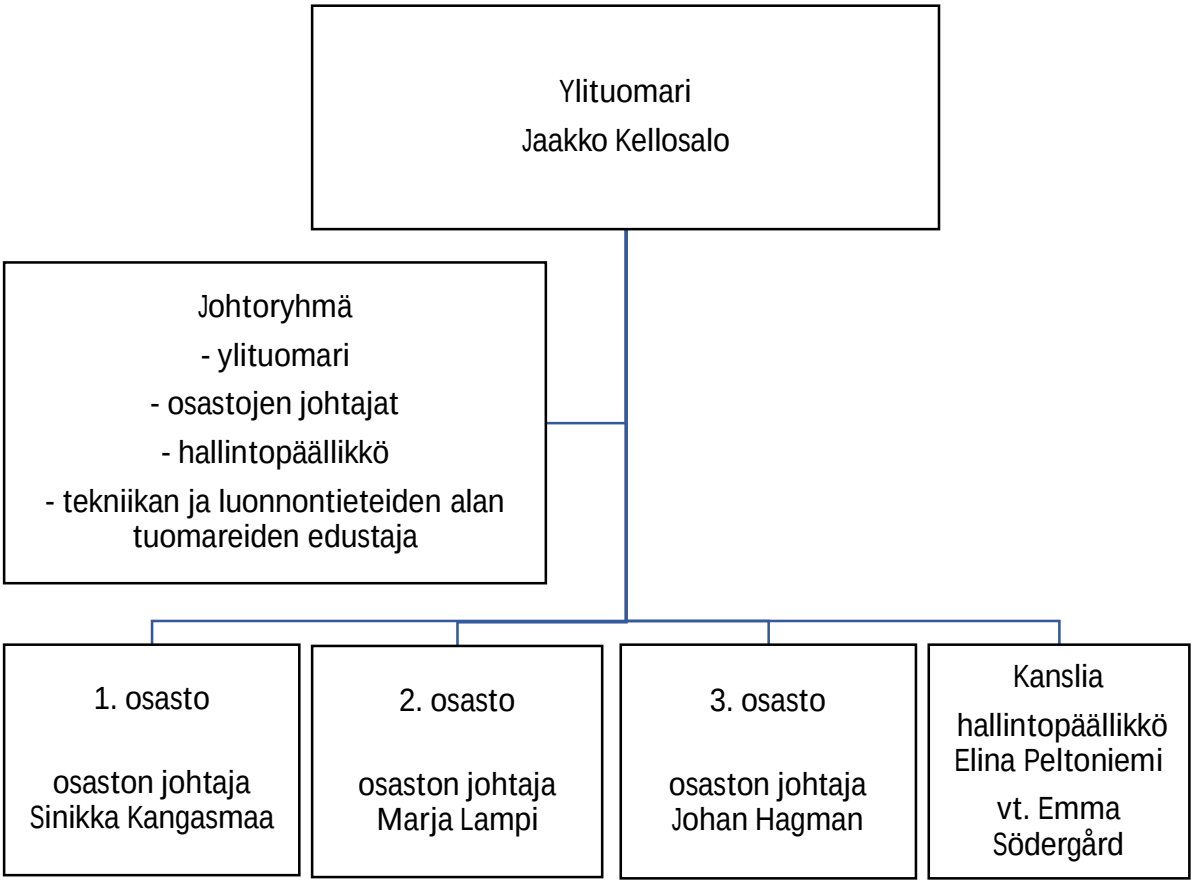

Hallinto-oikeuden henkilökunta
31.12.2018

Ylituomari, Överdomare
Jaakko Kellosalo

Osastojen puheenjohtajat, Sektionernas ordförande
Johan Hagman
Marja Lampi
Sinikka Kangasmaa

Hallinto-oikeustuomarit (lainoppineet)
Förvaltningsrättsdomare (lagfarna)
Reeta-Kaisa Eriksson
Petri Forma
Arto Hietaniemi
Hanna Huru (os. vv.)
Päivi Jokela
Pirjo Joutsenlahti
Anneli Järvenpää
Kristiina Kerttula
Marjatta Korsbäck
Janne Marttila
Riikka Mäki
Jorma Niemitalo
Hanna Nieminen-Finne
Pertti Piippo
Raija Uusi-Niemi
Patrick Sahlström
Jan-Erik Salo
Kirsi Stark
Linda Strömman
Janika Gummerus (asessori)
Heli Ala-Tulijoki (asessori)
Emma Södergård (ma.)

Hallinto-oikeustuomarit (tekniikan alan)
Förvaltningsrättsdomare (tekniska)
Susanna Airiola
Jenni Korpeinen
Varpu Kujanpää (os.vv.)
Lasse Känsälä

Hallinto-oikeustuomarit (luonnontieteiden alan)
Förvaltningsrättsdomare (naturvetenskapliga)
Kirsti Poikonen
Pirjo-Liisa Saloranta
Sauli Viitasaari
Juha Väisänen
Saara Juopperi (ma.)
Eeva Jokikokko (ma.)

Esittelijät, Föredragande
Anna-Lena Bernas
Maria Ingerström
Pia Kimmel
Merja Kivistö
Mia Koski-Träskvik
Anniina Oksanen (ma.)
Pirjo Pentinmäki
Taija Randen (vv.)
Peik Strömsholm
Matti Suontausta
Susanna Östman
Maria Åttman-Huhtamäki (vv.)
Janne Kuutti
Riikka Salo (ma.)
Annika Rajala (ma.)
Atte Lauerma (ma.)
Heidi Laakso (ma.)
Tanja Sirén (ma.)

Käräjänotaari, Tingsnotarie
Tiina Salmeskari

Hallintopäällikkö, Förvaltningschef
Elina Peltoniemi (vv.)
Emma Södergård (ma.)

Notaarit, Notarier
Tiina Kallio
Patrick Laaksoharju
Tarja Mustonen
Auvo Sainio
Katja Salosaari
Lenita Sundgren

Hallintosihteeri, Förvaltningssekreterare
Maarit Pouttu

IT-tukihenkilö, IT-stöd
Matias Mäkinen

Kirjaaja, Registrator
Iiris Aalto

Apulaiskirjaaja, Biträdande registrator
Annu Peltokangas (ma.)

Lainkäyttösihteerit, Lagskipningsekreterare
Inkeri Eriksson
Hanna-Maria Haapamäki (vv.)
Johanna Hakoranta (ma.)
Anette Järvi
Tiina Lahtinen
Heidi Lax
Anu Sara
Annika Silorinne
Paula Strang
Meirami Takanen (vv.)
Anna Viljanen
Sanni Väyrynen (ma.)

Puhelunvälittäjien esimies,
Chefsuppgift inom telefonväxeltjänsten
Marina Forsén

Puhelunvälittäjä, Telefonist
Mikael Aspholm
Tanja Niemistö (ma.)

Virastomestari, Expeditionsvakt
Tuija Vilén

Nimitykset

Kertomusvuoden aikana nimitettiin:

Hallinto-oikeustuomarit

- hallinto-oikeustuomarin T 11 virkaan 1.1.2018 lukien Anneli Järvenpää
- hallinto-oikeustuomarin T 11 virkoihin 1.5.2018 lukien Pertti Piippo ja Patrick Sahlström
- asessorin kolmen vuoden määräaikaiseen virkaan ajalle 1.9.2018-31.8.2021 Heli Ala-Tulijoki
- tekniikan alan hallinto-oikeustuomarin T 13 virkaan 1.9.2018 lukien Jenni Korpeinen

Hallinto-oikeuden esittelijät ja notaarit

- hallinto-oikeuden esittelijän T 9 virkoihin 1.1.2018 lukien Maria Åttman-Huhtamäki ja Susanna Östman
- hallinto-oikeuden esittelijän T 9 virkaan 1.7.2018 lukien Janne Kuutti

Kanslia

- lainkäyttösihteerin virkoihin 1.1.2018 lukien Tiina Lahtinen, Annika Silorinne, Anna Viljanen ja Hanna-Maria Haapamäki
- apulaiskirjaajan virkaan 1.1.2018 lukien Heidi Lax
- puhelunvälittäjien esimiehen virkaan 2.4.2018 lukien Marina Forsén
- IT-tukihenkilön virkaan 2.5.2018 lukien Matias Mäkinen
- lainkäyttösihteerin virkaan 7.11.2018 lukien Heidi Lax

Määräaikaiset nimitykset

Vuoden 2018 aikana tehtiin useita nimityksiä määräaikaisiin hallinto-oikeustuomarin ja esittelijän virkasuhteisiin. Myös useita kansliahenkilökuntaan kuuluvia nimitettiin määräaikaisiin virkasuhteisiin.

Eläköitymiset

Kertomusvuoden aikana hallinto-oikeuden palveluksesta erosi jäädäkseen eläkkeelle

- puhelunvälittäjien esimies Tuula Vauhkonen 1.4.2018
- IT-tukihenkilö Gun-Britt Keto 1.5.2018
- luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Merja Manninen 1.7.2018.
- hallinto-oikeustuomari Johan Hagman 31.12.2018

Harjoittelijat

Helsingin oikeustieteellisen tiedekunnan Vaasan yksikön opiskelijat Katri Alho, Tanja Sirén, Vili Kauramäki ja Elina Sorjonen suorittivat vuoden aikana opintoihinsa kuuluvan 100 tunnin harjoittelun. Hallintotieteiden opiskelija Emilia Löfström oli 1.6.-31.8.2018 valtionhallinnon harjoittelijana. Vaasan ammattikorkeakoulun opiskelija Johanna Hakoranta suoritti oikeustradenomiopintoihinsa kuuluvan harjoittelujakson 16.5.-15.8.2018.

Valtioneuvoston määräämät sivutoimiset asiantuntijajäsenet toimikaudella 1.11.2017-31.10.2022

Lastensuojeluasiat

Oili Hagström	projektityöntekijä, joht. sos.työntekijä, yhteiskuntatiet.maisteri
Pekka Räisänen	ylilääkäri, lasten- ja nuorisopsykiatrian erikoislääkäri, lääketieteen lisensiaatti
Paula Sipilä	sosiaalityöntekijä, yhteiskuntatieteiden maisteri
Maarit Jekunen	ylilääkäri, lääketieteen lisensiaatti
Jaana Raiskio	erikoispsykologi, psykologian lisensiaatti
Carola Snellman	johtava sosiaalityöntekijä, valtiotieteen maisteri

Varajäsenet

Anne Seppälä	palvelujohtaja, yhteiskuntatieteiden maisteri
Kristiina Keppo	palveluyksikön esimies, yhteiskuntatieteiden maisteri
Johanna Kärkkäinen	sosiaalityöntekijä, yhteiskuntatieteiden maisteri
Sari Vesala	sosiaalityöntekijä, psykoterapeutti, yhteiskuntatieteiden maisteri
Susanna Åman-Back	psykoterapeutti, psykologi, valtiotieteen lisensiaatti

Kehitysvammaisten erityishuoltoasiat

Kristiina Keppo	perhekeskuksen esimies, yhteiskuntatieteiden maisteri
Pekka Räisänen	ylilääkäri, lasten- ja nuorisopsykiatrian erikoislääkäri, lääketieteen lisensiaatti

Varajäsen

Riikka Haahtela	erityisasiantuntija, johtava sosiaalityöntekijä, yhteiskuntatieteiden tohtori

Mielenterveysasiat

Maarit Jekunen	ylilääkäri, lääketieteen lisensiaatti, psykiatrian erikoislääkäri
Jukka Vuorenmaa	osastonylilääkäri, psykiatrian erikoislääkäri, lääketieteen lisensiaatti
Pekka Räisänen	ylilääkäri, lasten- ja nuorisopsykiatrian erikoislääkäri, lääketieteen lisensiaatti
Tuula Rönkkö-Kuivalainen	psykiatrian erikoislääkäri, lääketieteen lisensiaatti

Päihdehuoltoasiat

Pekka Räisänen	ylilääkäri, lasten- ja nuorisopsykiatrian erikoislääkäri, lääketieteen lisensiaatti
Sirpa Karjalainen-Niskanen	päihdetyöntekijä, yhteiskuntatieteiden maisteri
Maarit Jekunen	ylilääkäri, lääketieteen lisensiaatti

Varajäsenet

Riikka Haahtela	erityisasiantuntija, johtava sosiaalityöntekijä, yhteiskuntatieteiden tohtori

Tartuntatautiasiat

Inka Romo	infektiosairauksien ja sisätautien erikoislääkäri, lääketieteen tohtori

Adoptioasiat

Carola Snellman	johtava sosiaalityöntekijä, valtiotieteen maisteri
Maarit Jekunen	ylilääkäri, lääketieteen lisensiaatti
Jaana Raiskio	erikoispsykologi, psykologian lisensiaatti
Paula Sipilä	sosiaalityöntekijä, yhteiskuntatieteiden maisteri
Pekka Räisänen	ylilääkäri, lasten- ja nuorisopsykiatrian erikoislääkäri, lääketieteen lisensiaatti
Oili Hagström	projektityöntekijä, johtava sosiaalityöntekijä, yhteiskuntatieteiden maisteri

Varajäsen

Anne Seppälä	palvelupäällikkö, yhteiskuntatieteiden maisteri,
Kristiina Keppo	palveluyksikön esimies, yhteiskuntatieteiden maisteri
Sari Vesala	sosiaalityöntekijä, psykoterapeutti, yhteiskuntatieteiden maisteri
Susanna Åman-Back	psykoterapeutti, psykologi, valtiotieteen lisensiaatti
Johanna Kärkkäinen	sosiaalityöntekijä, yhteiskuntatieteiden maisteri

Henkilöstön työhyvinvointi

Työhyvinvointi on organisaation henkilöstöhallinnon osa-alue, joten hallinto-oikeuden työhyvinvointisuunnitelma on vuonna 2018 sisällytetty osaksi henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa. Työturvallisuusasiat on myös linkitetty johtamiseen. Hallinto-oikeuteen on vuoden 2018 alussa nimetty virkistysryhmä, joka on järjestänyt henkilökunnan virkistyspäivän, pikkujoulut sekä muita työhyvinvointitapahtumia.

Koko hallinnonalaa koskeviksi työhyvinvointitavoitteiksi on määritelty, että johtaminen on innostavaa ja esimiestyö tukee tuloksellista toimintaa, osaamisen kehittäminen on systemaattista ja tavoitteellista sekä toiminta työyhteisössä on oikeudenmukaista ja tukee osallistumista.

Niukkojen resurssien lisäksi henkilöstön nopea vaihtuvuus enimmäkseen eläköitymisen kautta sekä varsinkin nuorten esittelijöiden liikkuvuus on aiheuttanut toiminnalle haasteita. Tavoitteena on ollut rekrytoida lähtevien tilalle osaavia tekijöitä ja perehdyttää heidät asianmukaisesti.

Digitalisaatioon liittyvä Haipa-hanke luo toteutuessaan mahdollisuuksia työmäärien hallitsemiseen siten, että rutiiniluontoiset tehtävät vähenevät ja hallinnonalalla voidaan keskittyä ydintehtävien hoitamiseen.

Koko henkilöstön työhyvinvoinnista ja jaksamisesta on huolehdittu muun muassa siten, että työaikajärjestelyissä on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon henkilöstön omat toiveet, kehityskeskusteluissa on arvioitu ja pyritty löytämään yksilökeskeisiä ratkaisuja työstä suoriutumiseen, kuormittuneisuuteen sekä työtehtävän määrällisiin ja laadullisiin tavoitteisiin. Lainkäyttöhenkilökunnalla on ollut mahdollisuus pitää yksi etätyöpäivä viikossa. Työterveyden kanssa on käytetty aktiivisesti varhaisen tuen ja työhönpaluun tuen malleja. Työhyvinvointia on mitattu ja mitataan säännöllisin väliajoin VMBaron kyselytutkimustyökalun avulla ja tulokset on käsitelty yhdessä henkilökunnan kanssa. Hallinto-oikeudessa on ikäystävällisiä käytänteitä, jolloin kevennettyä ja mukautettua työnkuvaa on käytetty tarpeen mukaan. On pyritty huolehtimaan suunnitelmallisesti hiljaisen tiedon jakaminen. Vuoden 2018 koulutussuunnitelmaa on toteutettu ammattitaidon ja osaamisen varmistamiseksi. Edellä mainittujen toimenpiteiden ja seurannan avulla henkilöstön osaaminen ja työhyvinvointi on pyritty pitämään tasapainossa tehtävien asettamien vaatimusten kanssa.

Hallinto-oikeus on tukenut henkilöstön liikunta- ja kulttuuriharrastuksia tyky-seteleillä sekä työntekijöiden oikeustalossa järjestetyn hieronnan kustannuksia kattamalla, tarjonnut yhden salituntivuoron viikoittain, kustantanut influenssarokotuksen henkilökunnalle sekä työterveyshoitajan kuukausittaisen vastaanoton hallinto-oikeuden tiloissa.

Hallinto-oikeus osallistui kahdella joukkueella Botnia Run -viestijuoksutapahtumaan.

Koulutus

Vaasan hallinto-oikeus panostaa henkilöstön osaamisen kehittämiseen vuosittain laadittavan koulutussuunnitelman puitteissa sekä muutenkin ajankohtaisten tarpeiden mukaan. Koulutuksen suunnittelusta huolehtii ylituomari ja hänen määräämänsä koulutusvastaava yhdessä koulutustyöryhmän kanssa. Vaasan hallinto-oikeudesta osallistuttiin vuonna 2018 yhteensä 73 koulutukseen. Henkilöstö osallistui aktiivisesti oikeusministeriön, hallintotuomioistuinten koulutustyöryhmän ja ympäristöhallinnon toteuttamiin koulutuksiin. Myös muiden koulutusten tuottajien järjestämiin koulutuksiin osallistuttiin eri lainkäyttöasiaryhmissä. Koulutukseen osallistuttiin yhä enenevästi etäyhteyksien välityksellä. Ympäristöasioita koskeviin koulutuksiin osallistuttiin myös ulkomailla.

EUFJE Conference 16.-17.11.2018
Hallinto-oikeustuomari Susanna Airiola

Minulla oli ilo ja kunnia edustaa Vaasan hallinto-oikeutta EUFJEn vuoden 2018 konferenssissa Bulgarian Sofiassa. Kun minulta kysyttiin halukkuutta osallistua konferenssiin, ensimmäinen ajatukseni oli, että mikä ihmeen EUFJE. Kyseessä on siis ”The European Union Forum of Judges for the Environment”. Yhdistys on perustettu vuonna 2004 ja se on avoin kaikille EU:n jäsenmaiden tuomareille. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ympäristöoikeuden parissa työskentelevien tuomareiden osaamista ja tiedonvaihtoa sekä jakaa kokemuksia ympäristöoikeuden koulutuksesta. EUFJE kokoontuu vuosittain eri EU-maissa vaihtuvan teeman ympärille. Vuonna 2018 kokous pidettiin Bulgarian Sofiassa ja teemana oli ”Training and Specialisation in Environmental Law”. Konferenssissa oli runsas osanotto eri EU-maista ja minulla oli erinomaista matkaseuraa Suomesta, kun korkeimman hallinto-oikeuden edustajina mukana olivat KHO:n presidentti Kari Kuusiniemi ja oikeusneuvos Mika Seppälä. Suomesta oli lisäksi mukana kutsuttuna puheenvuoron pitäjänä meidän eläkkeelle jäänyt kollegamme Jan Eklund, joka on aiemmin toiminut Vaasan hallinto-oikeuden vakituisena edustajana EUFJE:n kokoontumisissa.

EUFJEn konferensseissa on ollut tapana, että kukin jäsenvaltio toimittaa etukäteen maaraporttinsa vuoden teemaan liittyen ja niin tälläkin kertaa. Konferenssissa esiteltiin yhteenveto maaraporteista ja oli mielenkiintoista verrata Suomen käytäntöjä muihin EU-maihin. Yhteistä jäsenvaltioille on, että ympäristönsuojelulainsäädäntö on erittäin säänneltyä ja teknistä sekä jatkuvassa muutoksessa. Yhteenvetona maaraporttien tuloksista voitiin vetää johtopäätös, että tuomareiden kouluttautumista ja erikoistumista ympäristölainsäädäntöön pidettiin ratkaisevan tärkeänä, jotta ympäristöasioissa saadaan aikaan laadukkaita ratkaisuja, asioiden käsittely on tehokasta ja asiat saadaan käsiteltyä tuomioistuimessa nopeasti.

Kouluttautumistavoissa ympäristötuomarin tehtäviin oli vaihtelua maittain. Osassa maita ei ollut erityistä ympäristöjuridiikan koulutusta ennen tuomarin virkaan astumista, kun taas toisaalla järjestetään ympäristöjuridiikan koulutusta hajautetusti tai keskitetysti kansallisissa instituuteissa. Trendi näyttää esimerkiksi Belgian ja Puolan tapauksissa olevan keskitetyn koulutuksen kehittäminen ja jatkuva kouluttautuminen. Yleensä tuomarin virkaan valittaessa ei vaadita erityistä ympäristölainsäädäntöön erikoistumista. Juristien peruskoulutuksen aikana vain harvoissa maissa edellytetään

esimerkiksi harjoittelua ympäristölainsäädännön tehtävissä. Useimmissa maissa tuomareille on tarjolla mahdollisuuksia jatkuvaan kouluttautumiseen työn ohessa. Ongelmaksi tässä koetaan se, että aikaa ja jaksamista kouluttautumiseen ei välttämättä löydy, kun työ itsessään on niin kuormittavaa.

Osassa maista ympäristöasiat on keskitetty erityistuomioistuimiin ja tätä pidettiin hyvänä käytäntönä. Tällaisia maita ovat esimerkiksi Ruotsi, jossa toimivat erilliset maankäyttö- ja ympäristöoikeudet, Itävallassa on hallinto-oikeuksissa maankäyttö- ja ympäristöasioihin erikoistuneet osastot (benches), Suomessa ympäristöasiat on keskitetty Vaasan hallinto-oikeuteen, Belgiassa on kaksi hallinto-oikeutta erikoistunut ympäristöasioihin, Englannissa ja Walesissa maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset valitusasiat käsitellään ns. Planning Courts:eissa, jotka toimivat itsenäisinä yksiköinä hallinto-oikeuksien alaisuudessa ja Tanskassa ympäristöasioissa ensimmäisenä valitusasteena toimii ympäristövalituslautakunta (Nature and Environmental Appeals Board). Valtaosassa EU-maita ympäristöasiat käsitellään yleistuomioistuimissa ja usein tuomarit työskentelevät samaan aikaan myös muissa asiaryhmissä.

Maaraporttien esittelyn lisäksi kahden päivän aikana oli mielenkiintoisia esityksiä ja esimerkkejä myös EU-alueen ulkopuolelta, kuten Intiasta ja Australiasta. Suosittelen tutustumaan EUFJEn internet sivuihin www.eufje.org. Sivuilta löytyvät konferenssien materiaalit maaraportteineen aina perustamisvuodesta lähtien sekä linkkejä mm. ympäristöjuridiikan koulutusta tarjoavien tahojen sivuille. Mielenkiintoisen asiasisällön lisäksi päivien aikana oli antoisaa tutustua kollegoihin muista EU-maista ja vaihtaa kokemuksia niin työasioista kuin vähän työasioiden vierestäkin. Vuonna 2019 konferenssi tullaan järjestämään Helsingissä, joten tässä olisi hyvä tilaisuus osallistua Vaasan hallinto-oikeudesta useammankin henkilön voimin tähän antoisaan tapaamiseen.

Työryhmät, lausunnot ja vierailut

Hallinto-oikeus on vuonna 2018 antanut lausunnot seuraavissa asioissa:

- Lausunto rangaistusluonteisia hallinnollisia seuraamuksia koskevan sääntelyn kehittämisestä
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta
- Turvallisuusselvitysten laatiminen tuomioistuimissa
- Ympäristövaliokunnan lausuntopyyntö hallituksen esityksen 14/2018 vp johdosta, maakuntauudistus sekä valtion lupaohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointi
- Lausuntopyyntö kansalaisuuden menettämisestä
- Lausunto rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain muuttamiseksi
- Lausuntopyyntö koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi oikeudenkäyntiasioista hallintoasioissa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 29/2018 vp) ja esityksen käsittelyyn liitettyä lakialoitetta LA 1/2015 vp
- Lausunto tuomioistuinviraston perustamisesta
- Laatia luonnos hallituksen esitykseksi laiksi eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta, laiksi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi
- Lausunto HE 221/2018 vp johdosta, hallituksen esitys konkurssilain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lisäksi ylituomari on kertomusvuoden aikana asettanut muun muassa seuraavat työryhmät:

virkistysryhmän, tietosuojavastaava- ja tietosuojatyöryhmän ja ryhmän, jonka tehtävänä on laatia toimintakertomus.

Hallinto-oikeuden edustajat lauta- ja toimikunnissa sekä työryhmissä

- Valtakunnallinen kuivatusverkosto (hallinto-oikeustuomari Lasse Känsälä)
- HAIPA tiedonhallintaryhmä (hallinto-oikeustuomari Lasse Känsälä)
- Yliopiston valtuuskunta (hallinto-oikeustuomari Sinikka Kangasmaa)
- HAIPA raportointi- ja tilastointi työryhmä (hallinto-oikeustuomari Riikka Mäki)
- Ympäristöministeriön maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen valmistelua varten asetettu sidosryhmäfoorumi (hallinto-oikeustuomari Petri Forma)
- Tuomarinkoulutuslautakunnan jäsen (ylituomari Jaakko Kellosalo)
- HAIPA johtoryhmä (ylituomari Jaakko Kellosalo)
- Hakemusasioita koskevien valitusprosessien sähköisen asiakirjaliikenteen pilotti Verohallinnon ja hallintotuomioistuinten välillä (hallinto-oikeustuomari Anneli Järvenpää)

Vieraat

- Vaasan ammattikorkeakoulun oikeustradenomiopiskelijat 9.4.2018.
- Korkeimman hallinto-oikeuden oikeusneuvos Mika Seppälä 21.5.2018.
- Helsingin oikeustieteellisen tiedekunnan Vaasan yksikön opiskelijat 31.8.2018.
- The European Judicial Training Network, EJTN-vaihtotuomarit 22.-23.8.2018.
- Ruotsalaistuomareiden vierailu 12.-14.9.2018
- Saksalaisen päällikkötuomarin Frank Richterin vierailu 18.10.2018

Nordiskt domarutbyte 12−14.9.2018
Förvaltningsrättsdomare Linda Strömman, ansvarig för utbytesdagarna

Antalet ansökningar överträffade förväntan då hela fem domare från olika delar av Sverige anmälde intresse för domarutbyte till Vasa förvaltningsdomstol. Vi bestämde oss för att ta emot alla på en gång, vilket visade sig vara ett vinnande koncept. Utbytesdomarna var kammarrättsrådet Anders Odmark från Kammarrätten i Sundsvall, kammarrättsrådet Eva Bertelsen från Kammarrätten i Göteborg, rådmännen Karin Johansson och Sara Westerberg från Förvaltningsrätten i Göteborg samt rådmannen Marie Gerrevall från Mark-och miljödomstolen i Växjö tingsrätt.

Programmet var upplagt att vara så mångsidigt som möjligt. Utbytesdomarna fick bekanta sig med de flesta ärendegrupper i förvaltningsdomstolen. Jenni Korpeinen berättade om sakkunnigdomarens arbete, Susanna Östman om socialärenden, Peik Strömsholm och Maria Ingerström om utlänningsärenden, Jan Erik Salo om kommunalärenden och barnskyddsförfarandet. Reeta-Kaisa Eriksson och Hanna Nieminen-Finne berättade mera om juristdomarens arbete. Dessutom fick utbytesdomarna delta i en session. I programmet ingick också utbytesdomarnas egen presentation om domstolssystemet i Sverige och verksamheten vid sina respektive domstolar där hela förvaltningsdomstolens personal hade möjlighet att delta. På programmet stod också en guidad rundvandring i hovrätten som är av visst svenskt historiskt intresse eftersom den inrättades av Gustav III. Rundvandringen avslutades med att hovrättspresident Tapani Vasama tog emot oss och berättade om verksamheten vid hovrätten.

Vi fick ytterst givande och lärorika arbetsdagar tillsammans med många ivriga diskussioner om likheter och skillnader mellan Finlands och Sveriges rättssystem. Vi pratade och utbytte erfarenheter om bl.a. rättens sammansättning, handläggningstider, utredningsskyldighet, muntlig förhandling och syn samt kommunicering. Det som utbytesdomarna enligt sin rapport över besöket framförallt uppskattade var interaktiviteten i form av att presentationer varvades med diskussioner. Det blev därmed aldrig ett rent passivt mottagande av kunskap, utan ett ömsesidigt utbyte av reflektioner och erfarenheter. Det är på ett personligt plan utvecklande och inspirerande att möta nordiska kollegor och diskutera frågor som vi möter i vårt vardagliga arbete. Att utbytesdomarna kom från olika domstolar var också en starkt bidragande faktor till att diskussionerna blev så givande.

Ett stort tack till alla som medverkade för ert engagemang! Tillsammans lyckades vi få utbytesdomarna att känna sig välkomna. Jag tror att vi alla trivdes och att vi fick minst lika mycket ut av dessa dagar som utbytesdomarna.

100-tunnin harjoittelu Vaasan hallinto-oikeudessa
Hallinto-oikeuden esittelijä Maria Ingerström

Vaasan hallinto-oikeuden 100-tunnin harjoitteluun on vuosien varrella osallistunut monta päteväa ja innokasta opiskelijaa Helsingin yliopiston oikeustieteellisestä tiedekunnasta Vaasan yksiköstä. Syksyllä 2018 hallinto-oikeudessa harjoittelussa olleet kolmannen vuoden oikeustieteen opiskelijat Vili Kauramäki ja Elina Sorjonen jatkavat tätä perinnettä. Kumpikin halusi päästä näkemään, millaista käytännön oikeuselämä on oppikirjojen ulkopuolella ja mitä hallinto-oikeudessa tehdään.

Harjoittelu on työkokemusta. Hallinto-oikeudessa pyritään siihen, että harjoittelija saisi kokonaiskuvan siitä, mitä työskentely juristina hallinto-oikeudessa käytännössä tarkoittaa. Vaasan hallinto-oikeudessa on yli 290 asiaryhmää ja jokainen harjoittelija saa tutorin, joka opastaa harjoittelijaa siinä asiaryhmässä, johon harjoittelija on sijoitettu. Kunkin harjoittelijan omat toivomukset kiinnostavista asiaryhmistä pyritään ottamaan huomioon mahdollisuuksien mukaan. Harjoittelujaksoon pyritään sijoittamaan tutustuminen hallinto-oikeuden työskentelytiloihin ja valikoidusti sen työntekijöihin, kirjaamon toimintaan, asiantuntijatuomarin työhön sekä osallistuminen hallinto-oikeuden kirjalliseen istuntoon ja koulutuksiin. Mahdollisuuksien mukaan harjoittelija voi myös osallistua suulliseen käsittelyyn ja lähialueella järjestettävään katselmukseen, eli tilaisuuteen kun hallinto-oikeus menee paikan päälle katsomaan mistä valitusasiassa on kyse. Hallinto-oikeudessa on yleensä ollut kaksi harjoittelijaa keväällä ja kaksi syksyllä. Hakuaika harjoitteluun on yleensä tammikuussa ja syyskuussa.

Kauramäki ja Sorjonen ovat harjoittelujaksollaan tutustuneet vero- ja ympäristöasioihin ja kirjoittaneet muistioita ja päätösluonnoksia. He pitivät työilmapiiriä rentona ja kannustavana. Moni harjoittelija on opintojen jälkeen hakeutunut töihin Vaasan hallinto-oikeuteen ja Kauramäki ja Sorjonen totesivatkin, että työskentely hallinto-oikeudessa on kiinnostavaa ja että harjoittelujakso oli hieno kokemus.

Talous, tavoitteet ja tulokset

Vuodelle 2018 asetetut tulostavoitteet ja tulokset

		Vuosi 2018
Toimintamenot (€)		6 036 700
Henkilöstön määrä (htv*)		74,5
Ratkaistut	Tulos *Tavoite*	1 561 *2 000*
Taloudellisuus (€/ratkaisu)	Tulos *Tavoite*	3 867 *3 018*
Taloudellisuus (€/painotettu työmäärä)	Tulos *Tavoite*	3 316 *2 588*
Tuottavuus (ratkaistut asiat/htv)	Tulos *Tavoite*	21 *27*
Tuottavuus (painotettu työmäärä/htv)	Tulos *Tavoite*	46,4 *66,8*
Keskimääräinen käsittelyaika/kk	Tulos *Tavoite*	12,2 *10*
Yli vuoden vireillä olleiden määrä vuoden lopussa	Tulos *Tavoite*	614 *350*
Suulliset käsittelyt	Tulos *Tavoite*	28 *40*
Katselmukset	Tulos *Tavoite*	30 *40*

*Henkilötyövuosiin lasketaan myös aika, jonka henkilö on poissa työstä esim. sairauden tai loman takia.

Vuoden 2018 työtilanne

Pääasiaryhmä	**Vireillä 1.1.2018**	**Saapunut 2018**	**Ratkaistu 2018**	**Poistettu 2018**	**Vireillä 31.12.2018**
Valtio-oikeus ja yleishallinto	85	93	96	1	81
Itsehallinto	122	64	60		126
Ulkomaalaisasiat	132	172	129	1	174
Ympäristö	789	460	481	13	755
Rakentaminen	115	71	81	1	104
Sosiaali- ja terveydenhuolto	189	610	552	6	241
Taloudellinen toiminta	32	97	78	1	50
Verot	116	55	85	5	81
Muut asiat		3		2	1
Yhteensä	**1580**	**1625**	**1562**	**30**	**1613**

Päätösten lopputulos pääasiaryhmittäin

Pääasiaryhmä	**Ratkaistu HaO:ssa**	**Ei muu-tosta**	**Muutettu**	**Palautettu**	**Hakemus hyväksytty**	**Hakemus hylätty**	**Siirretty muulle viranomaiselle**	**Ei tutkittu tai rauen-nut**
Valtio-oikeus ja yleishallinto	96	71	5	4		1	2	13
Itsehallinto	60	26	8	1				25
Ulkomaalaisasiat	129	78	30	3			4	14
Rakentaminen	81	43	19			1		18
Ympäristö	481	211	172	7	3		1	87
Sosiaali- ja terveydenhuolto	552	98	24	2	385	11	1	31
Taloudellinen toiminta	78	41	26	1			1	9
Verot	85	41	22					22
Yhteensä	**1562**	**609**	**306**	**18**	**388**	**13**	**9**	**219**

Vireillä olevat asiat pääryhmittäin, vireilläoloaika 31.12.2018

Pääasiaryhmä	Vireillä kpl	Vir.oloaika keskim. (kk)	-3 kk	3-6 kk	6-9 kk	9-12 kk	12-18 kk	yli 18 kk
Valtio-oikeus ja yleishallinto	81	11	14	10	13	13	19	12
Itsehallinto	126	16	10	9	21	13	20	53
Ulkomaalaisasiat	174	7	45	35	34	29	24	7
Rakentaminen	104	11	19	16	17	10	18	24
Ympäristö	755	12	111	107	112	78	150	197
Sosiaali- ja terveydenhuolto	241	7	85	51	41	20	36	8
Taloudellinen toiminta	50	7	15	16	8	7	1	3
Verot	81	12	10	10	8	11	22	20
Muut asiat	1	8			1			
Yhteensä	**1613**	**11**	**309**	**254**	**255**	**181**	**290**	**324**

Sammandrag

Mångsidiga sammansättningar

Förvaltningsprocesslagen ger möjlighet att avgöra ärenden i olika sammansättningar. Arbetsmängden har utjämnats genom att olika ärendegrupper har delats mellan förvaltningsdomstolens avdelningar på ett flexibelt sätt. I vatten- och miljöärenden har sammansättningen inkluderat en eller två sakkunniga som har den sakkunskap som det ifrågavarande ärendet förutsätter. Förvaltningsrättsdomarna inom de tekniska och naturvetenskapliga områdena arbetar på alla avdelningar.

De ärenden som det stadgas om i barnskyddslagen, lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda, mentalvårdslagen och lagen om smittsamma sjukdomar handläggs i en sammansättning som består av minst två lagfarna ledamöter samt en sakkunnigledamot som utnämnts av statsrådet.

Ett principiellt viktigt ärende kan överföras att handläggas i förstärkt sammansättning eller i plenum.

Av ärendena avgjordes 8 % i endomarsammansättning, 33 % i tvådomarsammanättning, 48 % i tredomarsammansättning, och 11 % i fyrdomarsammansättning. Därtill avgjordes två ärenden i förstärkt sammansättning.

Lagskipningsverksamheten 2018

År 2018 avgjorde förvaltningsdomstolen 1562 ärenden, 123 färre än under år 2017. Därtill avfördes 30 ärenden. Omkring 10 % av de avgjorda ärendena var svenskspråkiga. Under året inkom 1625 ärenden, 3 % färre än under år 2017. Vid årsskiftet var 1613 ärenden anhängiga, vilket var 2 % mer än i slutet av år 2017. Den genomsnittliga handläggningstiden var 12,2 månader.

Vaasa Administrative Court

The Vaasa Administrative Court was founded in 1999 and is seated in Vaasa. The court is a regional administrative court and, also, a national court in environmental matters. As a national court, the Court rules on appeals against administrative decisions on environmental licensing and water exploitation matters made by municipal authorities, regional environmental authorities and environmental licensing authorities under the Environment Protection Act and the Water Act. As a regional administrative instance, the Court rules on appeals against administrative decisions by various municipal and state authorities concerning, e.g., health care and social security, taxation and construction and planning. The Court consists of three divisions and an office department, led by a Chief Justice. Personnel strength is about 75, including judges, engineering and natural sciences judges, referendaries and office and technical staff. In 2018, the Court received 1625 cases and resolved 1562 cases. On an average, the circulation time for a case in the Court was about 12,2 months.

Vaasan oikeustalo / Justitiehuset i Vasa / Vaasa Court House

Yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Vaasan oikeustalo, 4 krs
Korsholmanpuistikko 43, Vaasa

PL 204, 65101 Vaasa

puhelin
029 56 42611
029 56 42780 kirjaamo
029 56 42760 telekopio

sähköposti
vaasa.hao@oikeus.fi

www-osoite
www.oikeus.fi /hao/vaasa

Kontaktuppgifter

Vasa förvaltningsdomstol
Justitiehuset i Vasa, 4 vån.
Korsholmsesplanaden 43, Vasa

PB 204, 65101 Vasa

telefon
029 56 42611
029 56 42780 registratorskontor
029 56 42760 telefax

e-post
vaasa.hao@oikeus.fi

webbadress
www.oikeus.fi /hao/vaasa

Contact us

Vaasa Administrative Court
Vaasa Court House
Korsholmanpuistikko 43

POB 204, 65101 Vaasa Finland

phone
+358 29 56 42611
+358 29 56 42780 registry
+358 29 56 42760 fax

e-mail: vaasa.hao@oikeus.fi

www address
www.oikeus.fi/hao/vaasa